

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., v právní věci žalobců **a) ing. J. K.**, a **b) M. K.**, oba zastoupeni JUDr. Dagmar Jahnovou, advokátkou se sídlem v Novém Jičíně, Generála Hladě 4, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje**, se sídlem ve Zlíně, Tř. Tomáše Bati 21, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2012, č. j. KUZL 68462/2012, ve věci odstranění stavby,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 21. 12. 2012, č. j. KUZL 68462/2012, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení částku 8.364,60 Kč a žalobkyni b) částku 8.364,60 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, to vše k rukám JUDr. Dagmar Jahnové, advokátky se sídlem v Novém Jičíně, Generála Hladě 4.

Odůvodnění:

A.

Žalobci se podanou žalobou domáhají zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobců a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 31. 8. 2012, č. j. MěÚ-RpR/34331/2012, jímž správní orgán I. stupně žalobcům nařídil odstranění stavby vodovodního potrubí.

Žalobci namítají, že předmětná trubka není vodohospodářským dílem, a proto vodoprávní úřad není oprávněn o ní rozhodovat, nebyl příslušný ani k zahájení řízení o odstranění stavby a veškerá jeho rozhodnutí jsou nicotná. Dospěje-li soud k závěru, že vodoprávní úřad je příslušným orgánem, pak mají žalobci za to, že splnili veškeré v době stavby vodovodního potrubí platné a účinné právní předpisy a že jim tedy nemůže být nařízeno odstranění stavby.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. K věci uvedl tolik, že předmětem stavebního povolení byla pouze stavba rodinného domku, resp. polovina dvojdomku. Žádné další stavební objekty, tedy ani studna ani vodovodní potrubí, předmětem stavebního povolení ani kolaudačního rozhodnutí nebyly. V podmínkách kolaudačního rozhodnutí je sice uvedeno, že se pitná voda odebírá ze studny společné pro dvojdomek, tuto podmínku však nelze považovat za povolení stavby. Dohodu žalobců s původními majiteli sousední poloviny dvojdomku o zřízení studny a napojení se odběrem na tento zdroj vody s tím, že po kolaudaci sousední poloviny dvojdomku bude zřízeno věčné břemeno, žalovaný nezpochybňuje. Skutečností však dle jeho názoru zůstává, že ke zřízení věčného břemene nedošlo a noví majitelé domku odmítli udělit souhlas s vedením vodovodního potrubí přes jejich pozemek. Bez tohoto souhlasu nebyl vodoprávní úřad oprávněn stavbu vodovodního potrubí dodatečně povolit. Žalovaný považuje vodovod za vodní dílo, což náležitě dle svého názoru zdůvodnil v odůvodnění rozhodnutí, proto je vodoprávní úřad oprávněn o něm rozhodovat.

B.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že dne 24. 10. 1988 bylo Městským národním výborem v Rožnově pod Radhoštěm vydáno žalobcům kolaudační rozhodnutí, kterým jim bylo povoleno užívání ½ dvojdomku o 1 bytové jednotce na pozemku parc. č. X v k. ú. Zubří. V tomto rozhodnutí je uvedeno, že pitná voda se odebírá ze studny společné pro dvojdomek. Dne 24. 10. 2007 bylo žalobci a) vydáno povolení k nakládání s podzemními vodami, konkrétně k jejich odběru ze studny na pozemku parc. č. X v k. ú. Zubří. Dne 24. 6. 2010 bylo správním orgánem I. stupně zahájeno řízení o odstranění stavby vodovodního potrubí. Dne 12. 7. 2010 podali žalobci žádost o dodatečné stavební povolení na vodovodní přípojku ke studni na parcele č. 1661 v k. ú. Zubří. Z tohoto důvodu bylo usnesením ze dne 23. 7. 2010 přerušeno řízení o odstranění stavby vodovodního potrubí. Dne 8. 8. 2010 sdělili noví majitelé sousední poloviny dvojdomku a majitelé pozemku parc. č. X v k. ú. Zubří, že nesouhlasí s umístěním vodovodního potrubí žalobců na jejich pozemku. Dne 1. 9. 2010 správní orgán I. stupně odkázal žalobce s vyřešením sporu na soud a vyzval je k předložení důkazu, že byl u soudu podán návrh na rozhodnutí ve sporné věci. Dne

31. 5. 2012 oznámil správní orgán I. stupně pokračování v řízení o odstranění stavby a současně nařídil ústní jednání. Žalobce a) se po celou dobu řízení bránil s tím, že dle jeho názoru byla předmětná vodovodní přípojka řádně povolena a zkolaudována. Dne 31. 8. 2012 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, jímž nařídil odstranění stavby vodovodního potrubí v délce 18 m od studny k rodinnému domu. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že dle § 38 odst. 1 písm. a) zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, se za vodohospodářská díla považují studně a ostatní stavby potřebné k nakládání s vodami povolovanému podle § 8 odst. 1 vodního zákona (dle názoru správního orgánu I. stupně studny včetně potrubí, které umožňuje odběr vody). Obdobný závěr správní orgán I. stupně učinil i ze znění vyhlášky č. 29/1975 Sb., o vodovodních a kanalizačních přípojkách, kde je taxativně vymezeno, které přípojky z veřejných vodovodních řadů se také považují za vodohospodářská díla. Z toho správní orgán I. stupně dovozuje, že ostatní přípojky z veřejných vodovodních řadů nevyjmenované v této vyhlášce, se za vodohospodářská díla nepovažují. Správní orgán I. stupně uzavřel, že v tomto případě se o vodovodní přípojku nejedná, a proto stavba vodovodního potrubí od studny k domu byla v době vybudování vodohospodářským dílem a měla být tedy povolena vodohospodářským orgánem. To, že v kolaudačním rozhodnutí je konstatováno, že pitná voda se odebírá ze studny společné pro dvojdomek, nelze dle jeho názoru považovat za povolení vodního díla dle zákona o vodách. Tato ostatně není vyjmenována ani mezi stavbami, které jsou tímto kolaudačním rozhodnutím kolaudovány. Správní orgán I. stupně uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že v r. 1988 byla mezi žalobci a původními majiteli druhé ½ dvojdomku a pozemku parc. č. X uzavřena smlouva o společném užívání stavby, ale podmínkou č. 6 této smlouvy bylo, že do 6 měsíců po ukončení výstavby obou domů bude vypracována nová smlouva a zanesena do „evidence nemovitostí“, k jejímu uzavření ani zápisu do katastru nemovitostí však nedošlo. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobci jakožto vlastníci stavby neprokázali právní důvod k omezení vlastnického práva vlastníka pozemku a vlastník pozemku s uložením stavby ve svém pozemku nesouhlasí, a žalobci ani neprokázali soulad stavby s veřejným zájmem, správní orgán I. stupně stavbu dodatečně nepovolil, pokračoval proto v řízení o odstranění stavby a žalobcům odstranění stavby nařídil.

Žalobci se proti rozhodnutí dne 20. 9. 2012 odvolali. Vlastníci pozemku, na němž je potrubí umístěno, se k odvolání vyjádřili tak, že trvají na odstranění potrubí ze svého pozemku. Žalovaný výše uvedeným rozhodnutím jejich odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že předmětná stavba je stavbou odlišnou od vodovodní přípojky, neboť není napojena na veřejný vodovod. Jedná se o vodovodní potrubí neboli vodovodní řad, který byl v době povolení stavby dvojdomku ošetřen vyhláškou č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a kanalizacích, a dle ustanovení § 38 odst. 1 písm. c) zákona č. 138/1973 Sb. byla stavba vodovodního řadu vodohospodářským dílem podléhajícím povolení vodohospodářského orgánu. Tato právní úprava dle žalovaného koresponduje se současnou úpravou v § 2 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Vodovod je vodním dílem dle § 55 odst. 1 písm. c) zákona o vodách, a to bez ohledu na jeho délku či počet osob, jimž tento vodovod slouží. Na skutečnost, že vodovod je vodním dílem vždy, nemá to, zda má charakter veřejného vodovodu či ne, vliv. Proto je předmětná stavba stavbou podléhající povolení vodovodního úřadu. Za chybu tehdejšího úřadu je možno považovat pouze to, že stavbu rodinného domu zkolaudoval, aniž by řádně prověřil, že stavba studny a vodovodu je nejen provedena, ale i řádně povolena příslušným orgánem.

C.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

C.a.

Krajský soud se nejprve zabýval povahou předmětného potrubí, kterým je ze studny nacházející se na pozemku parc. č. X v k. ú. Zubří přiváděna pitná voda do nemovitosti žalobců a dospěl k závěru, že potrubí není vodohospodářským (v současné terminologii vodním) dílem podléhajícím povolení vodohospodářského (nyní vodoprávního) úřadu tak, jak jej posoudil správní orgán I. stupně, resp. žalovaný.

Žalovaný tento svůj závěr opírá o vyhlášku č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a kanalizacích, dále o ustanovení § 38 odst. 1 písm. c) zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, účinného do 31. 12. 2001 (dále jen „starý vodní zákon“), a dále odkazuje na současnou úpravu, když uvádí, že tato právní úprava koresponduje se současnou úpravou, a to s ustanovením § 2 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.

S takovýmto názorem se krajský soud nemůže ztotožnit. Co se týče vyhlášky č. 144/1978 Sb., tato byla vydána jako prováděcí předpis k ustanovení § 24 odst. 6 a § 30 odst. 4 starého vodního zákona, tedy k provedení ustanovení upravujících vypouštění vod do veřejných kanalizací a zásobování vodou z veřejných vodovodů. Co se považuje za veřejný vodovod, je vymezeno v ustanovení § 1 odst. 1 této vyhlášky. Je jím soubor objektů a zařízení k hromadnému zásobování obyvatelstva vodou a ke krytí potřeby vody pro národní hospodářství. V žádném případě tak pod tato ustanovení a pod tuto vyhlášku nelze podřadit předmětné potrubí, které slouží pouze k přívodu pitné vody do nemovitosti žalobců ze studny nacházející se na sousedním pozemku.

Co se týče ustanovení § 38 odst. 1 starého vodního zákona, který definuje vodohospodářská díla, jejichž zřízení podléhá povolení vodohospodářského orgánu (§ 9 starého vodního zákona), správní orgán I. stupně podřadil předmětné potrubí pod písm. a) tohoto ustanovení, tedy pod „*přehrady, vodní nádrže, studně a ostatní stavby potřebné k nakládání s vodami povolovanému podle § 8 odst. 1*“, následně žalovaný podřadil potrubí pod písm. c) tohoto ustanovení, a sice „*stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok a kanalizačních objektů včetně čistíren odpadních vod, jakož i stavby (popřípadě jejich části) určené k předchozímu čištění vod před jejich vypouštěním do kanalizací*“, aniž by tuto jinou právní kvalifikaci jakkoli zdůvodnil.

Nicméně soud se neztotožňuje ani s jednou ze zvolených kvalifikací.

Co se týče § 38 odst. 1 písm. a) starého vodního zákona, potrubí není přehradou, nádrží ani studnou. Dodatkem „a ostatní stavby potřebné k nakládání s vodami“ jsou míněny obdobné stavby jako ty před tímto dodatkem vyjmenované, zákonodárce tak výčet těchto děl učinil toliko demonstrativním, povahou staveb však související. Za takovou stavbu tedy nelze pouhou „trubku“ spojující nemovitost se studnou považovat.

Co se týče § 38 odst. 1 písm. c) starého vodního zákona, krajský soud nesouhlasí s názorem žalovaného, že předmětné potrubí je stavbou vodovodního řadu. Pojem vodovodní řad, který není zákonem ani vyhláškou definován, je obecně vnímán jako vodovodní síť vedoucí od zdroje vody, např. vodojemu, ze kterého vedou odbočky ke koncovým spotřebitelům. Za takovou vodovodní síť dle názoru soudu nelze předmětnou trubku považovat. Tato trubka není sítí, je jednoduchým soukromým vodovodním rozvodem. Pokud by se měl soud uchýlit obdobně jako žalovaný ke srovnání se současnou úpravou, jedná se nejbližší o tzv. vnitřní vodovod podle ustanovení § 2 odst. 7 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, tzn. o potrubí určené pro rozvod vody po pozemku nebo stavbě, které navazuje na konec vodovodní přípojky. Podle tohoto ustanovení vnitřní vodovod není vodním dílem.

Soud tedy dospěl k závěru, že předmětné potrubí není vodohospodářským dílem podléhajícím povolení vodohospodářského orgánu (resp. vodoprávního úřadu).

Otázkou však zůstává, zda předmětná trubka nevyžadovala stavební povolení či ohlášení podle zákona č. 50/1976 Sb., stavebního zákona, účinného do 30. 6. 2006. Takovouto přezkoumatelnou úvahu však musí nejprve učinit správní orgán.

Se žalovaným lze souhlasit v tom, že skutečnost, že ve stavebním povolení ze dne 4. 8. 1983, kterým byla povolena stavba rodinného domku žalobců, je uvedeno, že pitná voda bude odebírána ze studny zřízené na vlastním pozemku, a obdobně, že v kolaudačním rozhodnutí ze dne 24. 10. 1988, kterým bylo povoleno užívání 1/2 dvojdomku žalobců, je uvedeno, že pitná voda se odebírá ze studny společné pro dvojdomek, nelze považovat za povolení potažmo kolaudaci předmětného potrubí, neboť studna a odběr pitné vody z ní je zde zmíněn pouze jako jedna z podmínek, za které bylo stavební povolení rodinného domku vydáno, resp. následně povoleno jeho užívání. Na sporné potrubí se stavební povolení ze dne 4. 8. 1983 ani kolaudační rozhodnutí ze dne 24. 10. 1988 nevztahuje.

Z výše uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení před správním orgánem, které měly za následek nezákonnost rozhodnutí [ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.]. Současně krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s.ř.s.). Při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.). V souladu s ust. § 76 odst. 1 s.ř.s. bylo ve věci rozhodnuto bez jednání.

Soud neshledal důvody pro vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného, resp. správního orgánu I. stupně, z důvodu, že by správní orgán nebyl k jeho vydání vůbec věcně příslušný (viz ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. a § 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu).

Ve věci rozhodoval v prvním stupni Městský úřad Rožnov pod Radhoštěm, jakožto vodoprávní úřad, ve druhém stupni Krajský úřad Zlínského kraje. Vzhledem k názoru, který krajský soud zastává, tedy že je nyní nutné posoudit, zda na předmětné potrubí nedopadá některé z ustanovení stavebního zákona, když k tomuto je příslušným stavební úřad, kterým by byl pouze jiný odbor Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm, neboť tento je v daném případě současně i místně příslušným obecným stavebním úřadem, nelze dojít k závěru, že správní orgán I. stupně nebyl k vydání žalobou napadeného rozhodnutí vůbec věcně příslušný. Jak se již dříve vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 28. 3. 2008, č. j. 3 As 13/2007-75, konkrétní obecní úřad (resp. městský úřad či magistrát statutárního města) je třeba považovat za jediný správní orgán, jemuž právní předpisy svěřují působnost v různých oblastech veřejné správy.

Stav, kdy namísto Odboru výstavby a územního plánování plnění úkoly obecného stavebního úřadu rozhodoval Odbor životního prostředí téhož úřadu, plnění úkoly vodoprávního úřadu, tedy nelze považovat za situaci, kdy ve věci rozhodoval zcela věcně nepřislušný orgán, a nezpůsobuje tak nicotnost rozhodnutí.

Krajský soud na tomto místě shrnuje, že zákon svěřuje působnost obecného stavebního úřadu i vodoprávního úřadu vždy konkrétnímu obecnímu (městskému) úřadu, nikoli některému z jeho odborů. V nyní posuzovaném případě je tedy dána příslušnost rozhodovat o věci v I. stupni Městskému úřadu v Rožnově pod Radhoštěm, který také o věci v I. stupni rozhodoval.

D.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého procesně úspěšným žalobcům vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.

Náklady žalobců tvoří: zaplacený soudní poplatek v celkové výši 4.000 Kč (3.000 Kč ze žaloby + 1.000 Kč za úspěšný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě), dále náklady právního zastoupení advokátem, když odměna advokáta za zastupování v řízení dvou žalobců při společných úkonech činí v souladu s ustanovením § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 4.960 Kč při dvou úkonech právní služby (příprava a převzetí věci a sepsání žaloby) za osobu, tedy 9.920 Kč celkem, paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč bez DPH za úkon (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) činí při dvou úkonech částku 600 Kč, celkem tedy náklady právního zastoupení advokátem činí 10.520 Kč bez DPH. Daň z přidané hodnoty ve výši 21% počítaná z celkové částky nákladů právního zastoupení činí 2.209,20 Kč. Celkem tak náklady řízení činí 16.729,20 Kč (4.000 Kč + 9.920 Kč + 600 Kč + 2.209,20 Kč).

Vzhledem ke skutečnosti, že soudní řád správní obsahuje vlastní úpravu náhrady nákladů řízení a neupravuje nerozlučné společenství účastníků ve vztahu k nákladům řízení, uložil soud žalovanému zaplatit každému ze žalobců na náhradě nákladů řízení polovinu nákladů řízení, tedy částku ve výši 8.364,60 Kč, a to dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o.s.ř.“) k rukám advokátky, která žalobce v řízení zastupovala.

Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 15. ledna 2015

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu